

УДК 004.9

В. Яцишин, к. т. н., доц.; М. Кіт

(Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна)

СИСТЕМНИЙ ПІДХІД У ФОРМУВАННІ КОМАНДИ ДЛЯ ВИКОНАННЯ ІТ-ПРОЄКТІВ

UDC 004.9

V. Yatsyshyn, PhD., Assoc. Prof.; M. Kit

SYSTEM-BASED APPROACH TO IT PROJECT TEAM FORMATION

Формування команди для виконання ІТ-проєкту є складною багатофакторною задачею, у якій поєднуються технічні, організаційні та людські аспекти. На якість роботи команди впливають компетентності фахівців, їхній досвід, ролі у проєктній структурі, здатність до взаємодії, психологічні особливості, а також фактори зовнішнього середовища. Така багатовимірність робить процес формування команди типовою проблемою системного аналізу, де необхідно не лише оцінити окремі характеристики кандидатів, але й визначити інтегральну ефективність їхньої взаємодії.

У традиційних підходах вибір складу команди здебільшого базується на досвіді менеджера, експертних оцінках та попередніх результатах роботи фахівців. Проте суб'єктивність таких рішень призводить до значної варіативності результатів та підвищує ризики формування неефективних груп.

Системний підхід дозволяє розглядати команду як цілісну структуру, у якій взаємодія між учасниками команди має не менше значення, ніж властивості кожного елемента окремо. Відповідно, критерії оцінювання повинні охоплювати не тільки професійний рівень розробників, а й параметри командної динаміки, конфліктність, комунікаційні особливості, стиль роботи та потенційний вплив учасників один на одного. Різні дослідження в галузі управління ІТ-проєктами показують, що успіх команди визначається поєднанням професійних компетентностей та «м'яких» навичок. Саме тому формування команди повинно враховувати як технічні компетентності (володіння мовами та технологіями програмування), так і фактори психологічної та комунікативної сумісності.

У сучасних ІТ-компаніях активно розвиваються моделі компетентностей, що структурують вимоги до фахівців різних ролей. Зокрема, поширеними є T-shaped та π-shaped моделі, що відображають необхідність поєднання глибоких спеціалізованих знань із широким розумінням суміжних сфер. До того ж стандарти, такі як SFIA (Skills Framework for the Information Age), надають формальні описи професійних ролей і компетентностей, що дозволяє більш об'єктивно оцінювати кандидатів під час формування команди.

Системний підхід також передбачає декомпозицію задачі формування команди на підзадачі, серед яких: визначення ролей у проєкті, формування вимог до кожної ролі, зіставлення профілів кандидатів із вимогами, оцінювання сумісності між кандидатами, моделювання ризиків та прогнозування потенційної продуктивності команди. Кожна з цих підзадач може бути формалізована та описана математично, що відкриває можливість використання методів підтримки прийняття рішень, аналізу даних і оптимізації. Застосування системного підходу також дозволяє враховувати динамічний характер ІТ-проєктів. Команди не є статичними структурами: вони змінюються в залежності від етапу життєвого циклу проєкту, появи нових вимог або ризиків. Тому моделі формування команд повинні бути адаптивними та враховувати можливість перебудови ролей та функцій у процесі виконання завдань.